

Svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd

sweden
2023.eu

Svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd

– första halvåret 2023

Sverige tar över ordförandeskapet i Europeiska unionens råd vid en tidpunkt då medlemsstaterna och unionen som helhet står inför historiska utmaningar. Rysslands olagliga, oacceptabla och oprovocerade invasion av Ukraina utgör ett hot mot den europeiska säkerheten och för med sig mycket allvarliga konsekvenser för såväl migrationen som den globala livsmedels- och energiförsörjningen. Ukraina kämpar för att överleva som nation – och för invånarnas liv och säkerhet. EU och medlemsstaterna har samlat ett stöd utan motstycke till Ukraina och kommer att stå stadigt kvar vid dess sida. Vi måste försäkra oss om ett fortsatt samarbete med betrodda partner, däribland en stark transatlantisk länk.

Europas ekonomier har drabbats hårt av Rysslands krig och den pågående manipulationen av energiförsörjningen. Stigande inflation, räntor och energipriser har lett till svårigheter för företag och invånare. Beslutsamma åtgärder har vidtagits, men vi måste hålla fast vid övergången till en grön ekonomi och slå vakt om grunden för vår ekonomiska modell för långsiktig tillväxt.

Vår enighet och handlingsberedskap är fortsatt avgörande för EU:s säkerhet, resiliens och välstånd.

Säkerhet – enighet

EU:s snabba och beslutsamma reaktion på invasionen av Ukraina är ett bevis på hur starka vi är när vi agerar tillsammans. Sveriges ordförandeskap kommer att prioritera såväl fortsatt ekonomiskt och militärt stöd till Ukraina som stöd för Ukrainas väg mot EU. Det kommer att kräva ytterligare insatser på både nationell nivå och EU-nivå. Ytterligare åtgärder behövs för återuppbyggnad och reformer som syftar till EU-integration.

För att stärka säkerheten för vår union och för invånarna måste vi skapa samsyn i riktning mot en robust europeisk säkerhets- och försvarspolitik, i nära samarbete med våra partner. Ytterligare åtgärder kommer att bygga vidare på dels våra gemensamma insatser för att motverka Rysslands aggression mot Ukraina, dels genomförandet av den strategiska kompassen och andra initiativ. Kampen mot gränsöverskridande organiserad brottslighet

kommer att fortsätta, som ett svar på invånarnas rättmätiga krav på säkra och trygga samhällen.

Konkurrenskraft

Den fråga som nödvändigtvis är mest angelägen att ägna politisk uppmärksamhet är kriget i Ukraina och dess konsekvenser på kort sikt. För att vi ska kunna hantera våra långsiktiga utmaningar är det fortsatt nödvändigt att samtidigt ägna uppmärksamhet åt insatser för att driva på den ekonomiska tillväxten. Europas styrka, resiliens och ställning i världen är beroende av vår ekonomi och är nära knuten till den inre marknaden och globala handelsmöjligheter.

Ekonomiska aktörer gynnas av att bedriva verksamhet på den största inre marknaden i världen och konkurrerar framgångsrikt på världsmarknader, vilket lägger grunden till Europas välstånd, välfärd och internationella anseende. EU måste fortsätta att erbjuda de bästa möjliga förutsättningarna för en sund och öppen ekonomi som bygger på fri konkurrens, privata investeringar och framgångsrik digitalisering.

Sveriges ordförandeskap kommer att sträva efter att etablera en samlad strategi för europeisk konkurrenskraft högst upp på den politiska dagordningen.

Grön omställning och energiomställning

Sveriges ordförandeskap kommer att fortsätta arbetet för att komma till rätta med höga och volatila energipriser och samtidigt behandla långsiktiga reformer av energimarknaden.

Den globala klimatutmaningen kräver globala åtgärder. Europa måste föregå med gott exempel genom att leva upp till högt ställda klimatmål som främjar tillväxt och konkurrenskraft. Vi kommer att omsätta 55 %-paketet i handling och påskynda energiomställningen.

De som ställer om tidigt i tider av industriell och teknisk omvandling får en konkurrensfördel. Europeiska företag och industrier leder redan omställningen. Gemensamma europeiska steg på vägen mot att bli oberoende av fossila bränslen är nödvändiga inte bara för den gröna omställningen utan också för vår säkerhet. Europeiska företag som erbjuder gröna lösningar kommer att vara mycket eftertraktade på världsmarknaden och kan bidra till att driva på omställningen på vägen mot en cirkulär ekonomi.

Omställningen till en resurseffektiv, fossilfri framtid kommer att kräva betydande investeringar i innovativa branscher som kan omsätta de bästa idéerna och innovationerna i funktionella lösningar. Vi måste ha rätt regelverk och politik på plats för att locka till oss sådana investeringar.

Demokratiska värden och rättsstatsprincipen – vår grundval

Europeiska unionen grundas på demokratiska värden, vilket banar väg för sammanhållning, individuella friheter, icke-diskriminering, ökad ekonomisk produktion och globalt inflytande. Upprätthållandet av rättsstatsprincipen och de grundläggande rättigheterna är därför ett väsentligt inslag i Sveriges – och för den delen varje – rådsordförandeskap.

Ordförandeskapsprogram

Allmänna frågor

Ordförandeskapet står redo att bidra aktivt till EU:s hantering av konsekvenserna för EU av Rysslands olagliga aggression mot Ukraina. I ljuset av det rådande geopolitiska läget är det än viktigare att EU:s grundläggande värden värnas. De är en förutsättning för det förtroende som det djupgående rättsliga och ekonomiska samarbetet inom unionen vilar på.

Med utgångspunkt i Europeiska kommissionens årliga rättstatsrapporter, som innehåller rekommendationer till medlemsstaterna, kommer ordförandeskapet att fortsätta rådets landsspecifika rättsstatsdialog. Ordförandeskapet kommer att konstruktivt föra rådets arbete vidare i artikel 7-förfarandena.

Ordförandeskapet kommer att följa upp Europeiska rådets beslut att ge kandidatlandsstatus till Ukraina och Moldavien samt att ge Georgien ett europeiskt perspektiv.

Ordförandeskapet kommer att fortsätta EU-närmandeprocessen på västra Balkan.

Framtiden för dessa länder och deras medborgare ligger inom EU. EU behöver fortsatt stödja länderna i deras arbete med att genomföra reformer kopplade till anslutningsprocessen. Reformerna av rättsväsende och avseende rättsstatens principer är centrala.

Ännu är inte så mycket känt om kommissionens utvärdering av den fleråriga budgetramens funktionssätt som har annonserats till andra kvartalet 2023. Ordförandeskapet är dock redo att, i nära avstämning med efterföljande ordförandeskap, hantera frågan på det sätt som medlemsstaterna finner mest lämpligt.

Det kommande Europaparlamentsvalet 2024 aktualiserar bland annat frågor om valintegritet och vikten av att underlätta fri opinionsbildning. Den ryska aggressionen mot Ukraina har ytterligare påvisat riskerna med desinformation och vikten av att skydda demokratiska val mot desinformation. Ordförandeskapet kommer att arbeta för att ta arbetet framåt med förhandlingarna om förordningen om transparens och inriktning när det gäller politisk reklam. Ordförandeskapet ska också arbeta vidare med de föreslagna ändringarna som avser EU:s valrättsakt, med strävan efter bred samsyn.

Ordförandeskapet kommer att stödja kommissionens ansträngningar i det löpande genomförandet av avtalen mellan EU och Storbritannien och därigenom verka för en framåtsyftande och fördjupad relation.

Ordförandeskapet kommer att arbeta för att förstärka och förbättra EU:s krisberedskap och krishanteringsförmåga. På cyberområdet ska ordförandeskapet fortsätta att utveckla EU:s arbete med att förebygga och hantera cyberhot.

Ordförandeskapet kommer att följa upp Konferensen om Europas framtid och sträva efter en bred samsyn mellan medlemsstaterna i fråga om förslagets fortsatta hantering. Om förutsättningar föreligger kommer bland annat diskussionen om effektiva beslutsformer att tas vidare, inklusive diskussionen om beslut med kvalificerad majoritet inom vissa delar av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Ordförandeskapet kommer att stödja kommissionens arbete med att presentera en första frivillig granskning av EU:s genomförande av Agenda 2030. Ordförandeskapet avser att arbeta för att säkerställa en bred och ambitiös samsyn inom EU inför halvtidsöversynen av Agenda 2030 och det fortsatta genomförandet av de globala målen.

Allmänna rådets roll i att förbereda Europeiska rådets möten, inklusive dess slutsatser, ska säkerställas av det svenska ordförandeskapet.

Utrikes frågor

Sverige tar över ordförandeskapet i en tid då krig rasar i Europa. Den ryska invasionen av Ukraina innebär att den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken kommer att stå högt på EU:s agenda under det svenska ordförandeskapet. Att unionen fortsätter att bidra till att motverka den ryska aggressionen ligger i dess eget intresse. Fortsatt stöd till Ukraina – politiskt, ekonomiskt, militärt, humanitärt och rättsligt – kommer att vara centralt, liksom olika former av åtgärder som svar på den ryska aggressionen och agerande på en lång rad områden som påverkas av kriget. Här ingår den fortsatta utvidgningsprocessen, samarbetet med våra viktigaste partner, som USA och Storbritannien, stärkandet av EU:s krishanteringsförmåga och den bredare globala agendan. Detta ställer höga krav på EU som utrikes- och säkerhetspolitisk aktör. Unionen behöver främja sin institutionella integritet och sina strategiska intressen, upprätthålla den regelbaserade världsordningen och värna grundläggande värderingar, folkrätt, demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer i EU:s närområde och globalt.

Det svenska ordförandeskapet kommer att stödja Europeiska rådets ordförande och den höga representanten i arbetet med att, i nära samordning med kommissionen, till fullo nyttja den unika uppsättning verktyg som EU förfogar över. Ordförandeskapets viktigaste uppgift på utrikes- och säkerhetspolitikens område blir att bidra till ett enat, engagerat och effektivt EU. Sverige kommer som ordförande att arbeta för att stärka EU som global aktör.

Utrikes frågor

Under ordförandeskapet kommer Sverige att främja fortsatt aktiv och enig EU-politik för att motverka den ryska aggressionen mot Ukraina. Detta omfattar att sätta press på Ryssland, Belarus och andra ansvariga, inklusive med sanktioner och genom ansvarsutkrävande, och att politiskt, ekonomiskt, militärt, humanitärt och rättsligt stödja Ukraina, inklusive i återuppbyggnadsarbetet. Etableringen av en internationell plattform för samordning av återuppbyggnadsstödet är en prioriterad uppgift där EU har en viktig roll att spela. EU:s ansträngningar för att mildra de allvarliga globala följderna av kriget, exempelvis avseende livsmedelsförsörjning, och säkerställa ett brett och hållbart internationellt stöd för EU:s politik behöver fortsätta. Även globalt, inklusive i FN-arbetet, måste EU fortsätta att vara en tydlig röst och stark kraft för stöd till Ukraina och mot Rysslands aggression. Parallellt med aggressionen mot Ukraina fortsätter repressionen att

öka i såväl Ryssland som Belarus. Dessa länders civilsamhälle och demokratiska opposition behöver EU:s stöd. Unionens enighet förblir av avgörande betydelse.

Utvecklingen i EU:s närområde är av central betydelse för EU, och Sverige avser under ordförandeskapet att bidra till ansträngningarna att knyta berörda länder närmare unionen. Utvecklingen av väl anpassade format för relationerna med länderna inom det östliga partnerskapet kommer att stå högt på dagordningen, där, utöver EU-närmandet, även den säkerhetspolitiska dimensionen stärks. Den säkerhetspolitiska utvecklingen på västra Balkan är viktig för såväl regionen som för EU. EU har ett strategiskt intresse av stabila och säkra förhållanden i östra Medelhavsområdet, med samarbetsinriktade och ömsesidigt gynnsamma förbindelser med Turkiet.

Den europeiska politiska gemenskapen bidrar till politisk dialog och samarbete i frågor av gemensamt intresse för att stärka säkerheten och stabiliteten på den europeiska kontinenten.

I en tid av global demokratisk tillbakagång blir EU:s röst allt viktigare. Under ordförandeskapet kommer Sverige att verka för att mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet samt fred och säkerhet får tydligt genomslag i EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Sverige avser att bidra till den halvtidsöversyn av EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati som kommer att genomföras under svenskt ordförandeskap. Sverige kommer att verka för att EU:s handlingsplan för jämställdhet i yttre förbindelser genomförs.

De globala och utrikespolitiska dimensionerna av klimatfrågorna, inklusive klimatförändringarnas säkerhetsimplikationer, kommer att vara viktiga under det svenska ordförandeskapet, liksom det fortsatta arbetet med en förstärkt EU-klimatdiplomati.

Sverige kommer att bidra till arbetet med att stärka EU:s roll som säkerhetspolitisk aktör, i EU:s närområde och globalt, där genomförandet av den strategiska kompassen spelar en central roll. Under ordförandeskapet kommer Sverige även att fortsatt visa ledarskap inom civil krishantering och verka för framtagandet av en ny pakt för civil krishantering samt stärka samverkan mellan EU:s format för inre och yttre krishantering. Sverige kommer under ordförandeskapet att fortsätta kampen mot terrorism och våldsbejakande extremism, liksom kampen mot den gränsöverskridande brottsligheten.

Sverige kommer inom ramen för ordförandeskapet att främja fortsatt starkt engagemang och stöd från EU för FN-systemet.

Under ordförandeskapet kommer arbetet med att genomföra och utveckla EU:s bemötande av antagonistiska cyberhot att fortsätta. Sverige kommer vidare att arbeta för att cyberdiplomatiska frågor och EU:s externa digitala politik bättre integreras i unionens

samlade utrikespolitik. Sverige kommer också att fortsätta arbetet med ett effektivt och enhetligt genomförande av EU:s sanktioner och dess koordinering med EU:s partnerländer.

I en geopolitiskt turbulent tid är EU:s samarbete med internationella partner centralt. Sverige avser att som ordförande aktivt bidra till att EU utvecklar och fördjupar det transatlantiska samarbetet, inte minst relationen med USA men också EU–Nato-samarbetet, liksom samarbetet med Storbritannien, Kanada och Latinamerika. Sverige avser att fortsätta arbetet med genomförandet av Global Gateway-strategin för att stärka global konnektivitet.

Sverige ska fortsätta att stödja det pågående arbetet för en tydlig, enad och handlingskraftig EU-politik om Kina, med utgångspunkt i EU:s intressen och värderingar. Sverige kommer under ordförandeskapet att verka för ett ökat informationsutbyte, liksom stärkt samsyn och solidaritet, i frågor som rör Kina. Det svenska ordförandeskapet kommer även att fortsätta att genomföra strategin från 2021 för Indiska oceanen och Stilla-havsområdet samt slutsatserna från ministerkonferensen 2022. Fokus kommer att ligga på säkerhet och försvar, värdekedjor, klimat och hållbarhet samt handelsrelationen.

Sverige kommer att stödja genomförandet av kommissionens meddelande om Gulfregionen. Sverige avser att som ordförande verka för att EU:s engagemang för Jemenkrisen stärks. Ett fortsatt principfast och gemensamt förhållningssätt till konflikten i Syrien ska eftersträvas. Det svenska ordförandeskapet kommer att stödja att EU fortsätter att driva en samstämmig politik vad gäller Iran, inklusive en fortsatt ansats att återuppliva den kärntekniska överenskommelsen och ett ökat fokus på respekt för mänskliga rättigheter. Sverige kommer även att verka för att EU:s arbete med att bidra till en framförhandlad tvåstatslösning på konflikten mellan Israel och Palestina fortgår. Sverige kommer att stödja genomförandet av EU:s politik för det södra grannskapet.

Det svenska ordförandeskapet kommer att bidra till att belysa EU:s mervärde som strategisk partner till afrikanska länder, inklusive i utvecklings-, handels- och säkerhetsfrågor. Ordförandeskapet kommer även att verka för stärkta relationer till de afrikanska länderna, liksom till Afrikanska unionen, inte minst i ljuset av den ryska invasionen av Ukraina vars konsekvenser slår hårt mot kontinenten. Samarbetet med Afrika kommer att vara av stor vikt för att främja den demokratiska utvecklingen, upprätthålla den regelbaserade världsordningen och hantera globala utmaningar. De afrikanska länderna är viktiga partner i det globala klimatarbetet liksom i arbetet med att främja en säker, ordnad och reglerad migration samt motverka terrorism och transnationell organiserad brottslighet.

Det svenska ordförandeskapet kommer att bidra till att utveckla samarbetet med länderna i EES (Efta) och det pågående arbetet med EU:s framtida relation till Schweiz. Sverige

kommer att följa den fortsatta utvecklingen av associationsavtalsförhandlingarna med Andorra, San Marino och Monaco med sikte på ett avslut.

Demokrati, rättsstatens principer, jämställdhet och mänskliga rättigheter är viktiga delar av EU:s samarbete med partnerländer, bland annat för att bidra till långsiktig säkerhet och utveckling. Migration är en viktig del av EU:s samarbete med tredjeländer, bland annat för att motverka irreguljär migration och öka återvändandet.

Försvar

I och med det försämrade säkerhetsläget i Europa har betydelsen av de säkerhets- och försvarspolitiska frågorna i EU ökat. Sverige välkomnar arbetet med att stärka den samlade europeiska försvarsförmågan och att EU:s förmåga att agera stärks. Ordförandeskapet kommer att stödja EU:s ansträngningar att fortsätta ge militärt stöd till Ukraina, och frågor som långsiktighet och enighet blir särskilt viktiga att bejaka. Den strategiska kompassen utgör ett ramverk för utvecklingen av EU:s säkerhets- och försvarspolitik under de kommande åren. Som ordförande kommer Sverige att verka för genomförandet av de försvarsrelaterade delarna av den strategiska kompassen.

Under ordförandeskapet avser Sverige att bidra till att EU:s bilaterala, multilaterala och regionala säkerhets- och försvarspolitiska partnerskap utvecklas genom att belysa vikten av fördjupat samarbete och dialog med strategiska partner. Att främja EU–Nato-samarbetet är särskilt prioriterat. Utvecklingen av EU:s militära insatser liksom nyttjandet av den europeiska fredsfaciliteten kommer också fortsatt att diskuteras.

Ordförandeskapet kommer att ta vidare förhandlingarna kring ett kortfristigt instrument för förstärkning av den europeiska försvarsindustrin genom gemensam upphandling. Ordförandeskapet har beredskap för att inleda förhandlingen kring ett kommande långsiktigt europeiskt investeringsprogram på försvarsområdet.

Sverige kommer att ge stöd till arbetet inom EU med att stärka motståndskraften mot olika typer av hot och risker både i digital och fysisk infrastruktur. Under ordförandeskapet kommer Sverige att främja arbetet med en rymdstrategi för säkerhet och försvar för EU. Ordförandeskapet ska även föra vidare arbetet med förslaget om en cyberförsvarspolicy för EU.

Utveckling

Det svenska ordförandeskapet kommer inom EU:s internationella utvecklingsområde att fokusera på stöd till Ukraina och bemötandet av de globala konsekvenserna av den ryska aggressionen. Den roll som EU och dess medlemsstater spelar i kraft av världens största biståndsgivare ska fortsatt stärkas.

Ordförandeskapet ska bidra till en utvecklad och förstärkt roll för EU inom global hälsa, utifrån EU:s nya strategi för global hälsa och lärdomarna från covid-19-pandemin. Sverige avser även att fortsätta arbetet med att stärka EU:s arbete mot korruption som utvecklingshinder.

Den europeiska utvecklingspolitiska agendan, med instrumentet Europa i världen som bas och Team Europa-initiativen (TEI) som verktyg, ska fortsätta att vidareutvecklas. Arbetet ska ha en tydlig koppling till principer om effektivt utvecklingssamarbete och arbetet med hållbar utvecklingsfinansiering, med fokus bland annat på att mobilisera privat kapital för hållbara investeringar i utvecklingsländer. Som ordförande ska Sverige bidra till att synergieffekter mellan handel och bistånd tillvaratas och vidareutvecklas.

Ordförandeskapet kommer att verka för ett slutförande av förhandlingarna om det avtal som ska ersätta Cotonouavtalet i syfte att genomföra ett modernt partnerskapsavtal mellan EU och länderna i Afrika, Karibien och Stilla-havsområdet. Det svenska ordförandeskapet utgör också en viktig plattform för att föra fram EU:s ledande roll på det humanitära området globalt, inklusive genom Sveriges värdskap för det europeiska humanitära forumet.

Handel

Det svenska ordförandeskapet kommer att verka för att EU fortsätter att bygga öppna, starka och hållbara handelsförbindelser med omvärlden och ingår moderna, bilaterala och regionala frihandelsavtal. EU:s möjlighet att agera såväl i närområdet som globalt stärks även av en öppen och hållbar yttre handelspolitik och en fördjupad inre marknad. Handelspolitiska aspekter som bidrar till återuppbyggnaden av Ukraina är prioriterade. Ordförandeskapet kommer också att prioritera handelsrelationen till USA, inklusive inom handels- och teknikerådet.

Ordförandeskapet ska aktivt fortsätta förhandlingarna om ambitiösa frihandelsavtal med tredjeländer för att stärka EU:s konkurrenskraft. Ordförandeskapet kommer att verka för fortsatt stöd för EU:s frihandels- och partnerskapsagenda i Indiska oceanen och

Stillahavsområdet samt Latinamerika, inklusive med Nya Zeeland, Australien, Indonesien, Indien, Mexiko, Chile och Mercosur.

Det svenska ordförandeskapet avser också att arbeta vidare med översynen av den förordning som syftar till att avskaffa eller sänka tullar för utvecklingsländer samt förhandlingen om förordningen om skydd mot ekonomiskt tvång. Ordförandeskapet kommer att fortsätta arbetet med att reformera systemet för investeringstvister med sikte på att inrätta den multilaterala investeringsdomstolen.

En modern och framåtblickande handelsagenda för EU måste omfatta den digitala omställningen och övergången till en hållbar, klimatneutral och fossilfri ekonomi. Det svenska ordförandeskapet kommer därför att underlätta digital handel genom bilaterala handelsavtal och e-handelsinitiativet i WTO samt stödja tillämpningen av kommissionens meddelande om stärkt hållbarhet i handelsavtal och de efterföljande rådsslutsatserna. Ordförandeskapet kommer också att verka för fortsatta reformer av WTO.

Ekonomiska och finansiella frågor

De ekonomiska utsikterna i EU har drastiskt försämrats efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Det svenska ordförandeskapet kommer att verka i en miljö med stor ekonomisk osäkerhet där hög inflation, en allvarlig energikris och ett snabbt stigande ränteläge håller tillbaka konsumtion, produktion och investeringar. Medlemsstaternas regeringar är under hårt tryck att hantera konsekvenserna för hushåll och företag. Ordförandeskapet kommer att arbeta för EU:s sammanhållning i denna utmanande situation och för att effektivt använda de gemensamma instrument som finns på plats.

Ukraina behöver omfattande ekonomiskt stöd av EU på såväl kort som lång sikt. På kort sikt krävs likviditetsstöd. Samtidigt utgör den långsiktiga återuppbyggnaden av Ukraina en angelägen fråga. Ordförandeskapet kommer att verka för konstruktiva diskussioner och framsteg kring hur EU kan stödja Ukraina tillsammans med bilaterala partner och internationella finansiella institutioner. Även andra länder i EU:s närområde, som till exempel Moldavien, kan komma att behöva stöd under 2023 för att hantera de ekonomiska följderna av kriget.

Mycket arbete kvarstår både i medlemsstaterna och på EU-nivå för att genomföra viktiga reformer och investeringar inom faciliteten för återhämtning och resiliens. Ordförandeskapet kommer att driva detta arbete framåt med beaktande av REPowerEU. Ordförandeskapet kommer också att verka för ett effektivt genomförande av den europeiska planeringsterminen, som är ett viktigt verktyg för att hantera det exceptionella ekonomiska läget och för att modernisera EU:s ekonomi.

Översynen av den ekonomiska styrningen kommer under våren att gå in i ett intensivt skede. Baserat på kommissionens förslag och de framsteg som gjorts under tidigare ordförandeskap kommer det svenska ordförandeskapet att driva arbetet framåt och bidra till att uppnå samsyn. Resultaten av översynen är väsentliga för en ansvarstagande ekonomisk politik som stöder en utveckling mot hållbar offentlig skuldsättning och tillväxt i alla medlemsstater. Ordförandeskapet avser också att hantera avaktiveringen av den allmänna undantagsklausulen inför 2024.

En översyn av energiskattedirektivet pågår då nuvarande direktiv är föråldrat och inte samordnat med andra EU-åtgärder. Ordförandeskapet kommer att fortsätta diskussionerna

i rådet. Ordförandeskapet kommer också att fortsätta arbetet med förslaget om nya mervärdesskatteregler för den digitala tidsåldern.

På området för direkt skatt prioriteras frågor som syftar till att förhindra skatteflykt, skatteundandragande, aggressiv skatteplanering och skadlig skattekonkurrens, till exempel en uppdatering av EU:s förteckning över icke-samarbetsvilliga jurisdiktioner. Därtill kommer ordförandeskapet att verka för ökad skattransparens och för att stärka utbytet av relevant information inom unionen. Ordförandeskapet står redo att föra arbetet framåt med att ytterligare stärka det administrativa samarbetet i fråga om beskattning inom unionen.

På det finansiella området vill ordförandeskapet fortsätta kampen mot den internationella brottsligheten genom att ta vidare arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Det handlar om att driva förhandlingar framåt gällande inrättandet av en ny EU-myndighet på området och gällande den s.k. regelboken. Ordförandeskapet kommer även att prioritera arbetet med att skapa en öppen och konkurrenskraftig kapitalmarknadsunion för att stärka den inre marknaden och främja den gröna omställningen. Det är centralt att säkerställa ett fortsatt högt konsument- och investerarskydd samt bidra till transparens och hållbarhet på kapitalmarknaden. Därför kommer ordförandeskapet bland annat att arbeta vidare med regelverk för fonder och marknader för finansiella instrument samt med en europeisk kontaktpunkt för finansiell och icke-finansiell information. Därtill kommer arbetet med finansiell stabilitet att fortsätta, bland annat genom framsteg på bank- och försäkringsområdet när det gäller stärkt motståndskraft, genomförandet av internationella standarder och krishantering. Ordförandeskapet är även redo att inleda diskussioner om nya förslag som kommissionen presenterar under våren, bland annat rörande en digital euro och konsumentskydd.

Ordförandeskapet prioriterar arbetet med att säkerställa en korrekt, ändamålsenlig och effektiv tillämpning av villkorlighetsmekanismen för att säkerställa en sund ekonomisk förvaltning av EU:s budget och skyddet av unionens ekonomiska intressen.

Ordförandeskapet vill även ta arbetet framåt med att modernisera regelverket för en sund ekonomisk förvaltning i form av en reviderad budgetförordning. Ordförandeskapet avser också att fortsätta den dialog som inletts kring kommissionens förslag om nya egna medel.

Rådet kommer under våren 2023 på sedvanligt sätt att granska kommissionens genomförande av budgeten och lämna en rekommendation till Europaparlamentet gällande beviljandet av ansvarsfrihet för kommissionen. Granskningen är av betydelse bland annat mot bakgrund av de särskilda instrument och stöd som inrättats i spåren av covid-19-pandemin och som för första gången ingår i granskningen.

På tullområdet kommer ordförandeskapet att ta det pågående arbetet med att reformera tullunionen framåt. Tullunionen har en viktig roll på många områden, inte minst för att

underlätta konkurrensneutral internationell handel. Ett förbättrat samarbete mellan medlemsstaterna och mellan kommissionen och medlemsstaterna är av central betydelse. Ordförandeskapet kommer även att föra förhandlingarna framåt vad gäller revideringen av förordningen om olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen.

Rättsliga och inrikes frågor

Rysslands aggression mot Ukraina får konsekvenser för EU:s inre säkerhet och migrationen i vårt närområde. Samtidigt påminns vi om styrkan i rättsstatens principer och de grundläggande rättigheterna.

Att bekämpa den organiserade brottsligheten, terrorism och våldsbejakande extremism är prioriterat för att skapa säkerhet för EU:s medborgare.

EU behöver ett effektivt migrations- och asylsystem. Det förutsätter insatser inom EU och insatser utanför EU i samarbete med tredjeländer. Översynen av systemet är principiellt och strategiskt viktig samt en avgörande del för ett fungerande Schengensamarbete.

Europol och Eurojust spelar en avgörande roll för att brott med gränsöverskridande dimensioner ska kunna utredas och lagföras. För att säkerställa en effektiv lagföring av brottslighet med koppling till flera medlemsstater är det viktigt att brottsutredningar och åtal lättare kan samordnas till en medlemsstat. Det behövs tydliga regler för detta. Ordförandeskapet kommer därför att prioritera det kommande förslaget till direktiv om överförande av lagföring.

För att säkerställa att myndigheterna effektivt kan ta brottsvinster från kriminella kommer ordförandeskapet att med kraft fortsätta förhandlingarna om förslaget till nytt direktiv om återvinning av tillgångar och förverkande. För att EU:s sanktioner mot Ryssland och Belarus och ytterligare länder och aktörer ska vara effektiva krävs att medlemsstaterna beivrar överträdelser mot sanktionerna. Ordförandeskapet kommer att vara pådrivande i arbetet med såväl förslaget om att fastställa en miniminivå för kriminalisering och påföljder vid överträdelser av sanktioner beslutade av EU, och för att ansvar ska kunna utkrävas för de krigsbrott och andra allvarliga brott som begås i Ukraina.

För att ha förmåga att bekämpa brottslighet som begås online eller som planeras och kommuniceras via digitala tjänster behöver de brottsbekämpande myndigheterna inom EU tillgång till information och elektronisk bevisning, inklusive uppgifter som krypterats, i läsbart format från dessa tjänster. I en rättsstat måste brott kunna beivras oavsett om de sker on- eller offline. Det svenska ordförandeskapet stöder därför ett fortsatt och intensifierat arbete för att säkerställa och utveckla tillgången till kommunikationsdata och e-bevisning. En ökad automatisering och gemensamma standarder är viktiga förutsättningar för effektivare utbyte, och ordförandeskapet kommer att driva förhandlingarna framåt om Prüm II-förordningen liksom genomförandet av interoperabilitetsprogrammet och

direktivet om informationsutbyte. Ordförandeskapet avser att inleda förhandlingar om kommissionens förslag för att förbättra möjligheterna till insamling och användning av förhandsinformation om passagerare för att stärka gränskontroll och brottsbekämpning.

Sexualbrott mot barn ska förebyggas och bekämpas. Arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer är viktigt och ordförandeskapet kommer att driva förhandlingarna avseende ett nytt direktiv framåt. Ordförandeskapet kommer vidare att ta förhandlingarna avseende revideringen av miljöbrottsdirektivet framåt så långt det är möjligt. Ordförandeskapet kommer även att fortsätta arbetet för att EU ska ratificera Istanbulkonventionen.

För samhällets och individens välbefinnande, folkhälsan och säkerheten för allmänheten kommer ordförandeskapet att arbeta med genomförandet av EU:s narkotikastrategi och handlingsplan 2021–2025. Ordförandeskapet kommer även att ta vidare arbetet med ett nytt mandat för EU:s narkotikabyrå.

Ordförandeskapet avser att driva förhandlingarna om migrations- och asylpakten framåt i enlighet med överenskommelsen mellan institutionerna om att nå ett avslut innan nästa val till Europaparlamentet. Ordförandeskapet avser att verka för att samarbetet med tredje land blir mer operativt, effektivt och samordnat samt säkerställa ett ändamålsenligt genomförande av migrationsrelaterade insatser inom ramen för EU:s yttre åtgärder. Det kommer att göras genom att bland annat följa upp arbetet med prioriterade tredjeländer och politiskt aktuella frågor. Återvändande utgör här en central del. I övrigt har ordförandeskapet beredskap att hantera migrationskonsekvenser till följd av Rysslands invasion av Ukraina. Mot bakgrund av den ryska invasionen av Ukraina samt den ökade risken för naturolyckor i ett förändrat klimat kommer ordförandeskapet också att stödja EU:s civilskyddssamarbete.

EU bygger på gemensamma värderingar och respekten för grundläggande fri- och rättigheter. Stadgan om de grundläggande rättigheterna utgör ett av unionens fundament. Dessa rättigheter och värderingar kan inte tas för givna, och att värna dem är en ständigt pågående process. Det svenska ordförandeskapet avser därför att aktivt fortsätta rådets arbete för att upprätthålla respekten för grundläggande rättigheter och för att följa upp tillämpningen av stadgan inom unionen. För att stärka skyddet för grundläggande fri- och rättigheter i hela Europa ska ordförandeskapet sträva efter att EU så snart som möjligt ansluter sig till Europakonventionen.

Det ska vara enkelt att leva i EU. Människor ska kunna arbeta, studera, handla och bilda familj över gränserna utan att tillgången till rättvisa försämras. Här spelar det civilrättsliga regelverket en viktig roll, och ordförandeskapet kommer både att arbeta med pågående förhandlingar och ta sig an nya förslag. Det handlar bland annat om regler som rör föräldraskap, insolvens och skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister.

Dessutom fortsätter arbetet med ett förslag som syftar till att stärka skyddet för journalister och andra personer som deltar i den offentliga debatten mot ogrundade rättsprocesser och rättegångsmissbruk.

Digitaliseringen är ett viktigt verktyg för att underlätta för medborgare och företag. I syfte att förbättra enskildas tillgång till rättvisa och samarbetet mellan rättsliga myndigheter kommer ordförandeskapet att arbeta vidare med förslagen om digitalisering av rättsligt samarbete.

Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor

Det svenska ordförandeskapet äger rum i kölvattnet av covid-19-pandemin och under pågående rysk invasion av Ukraina, stigande inflation och energikris. Dessa kriser har stora sociala liksom sysselsättnings- och hälsopolitiska konsekvenser för Europas medborgare och visar vikten av samarbete för att adressera gemensamma utmaningar. Alla medborgare måste stå rustade för en arbetsmarknad i snabb omställning. Grundläggande färdigheter och livslångt lärande är byggstenar för att lösa utmaningar kopplade till kompetensförsörjning. Jobb är den viktigaste förutsättningen för självförsörjning och minskar risken för fattigdom och social utestängning, vilket dessutom innebär ökade förutsättningar att investera i offentligt finansierad välfärd.

Sysselsättning och socialpolitik

Alla arbetstagare har rätt till en god arbetsmiljö, oavsett storlek på arbetsgivare eller anställningsform. Ordförandeskapet avser att ta vidare förslaget om revidering av asbestdirektivet och inleda arbetet med det väntade förslaget till revidering av direktivet om kemisk agens. Ordförandeskapet avser även att ta vidare direktivförslaget om förbättrade arbetsvillkor för plattformarbete. En första lägesavstämning av EU:s strategiska arbetsmiljöramverk för 2021–2027 planeras.

För en väl fungerande arbetsmarknad spelar arbetsmarknadens parter en viktig roll. Ordförandeskapet avser att arbeta för att stärka den sociala dialogen genom att bland annat hantera det av kommissionen aviserade förslaget till rådsrekommendation om stärkt social dialog.

Det svenska ordförandeskapet kommer att fortsätta arbetet för ökad jämställdhet och kommer bland annat att följa upp Pekingplattformens paragraf 202 om institutionell jämställdhet.

Jämlikhet och icke-diskriminering är delar av unionens grundläggande värderingar med stor betydelse för att säkerställa lika rättigheter och möjligheter för alla. Jämlikhetsorgan spelar en viktig roll i detta arbete, och ordförandeskapet kommer därför att fortsätta arbetet med

direktivförslaget om jämlikhetsorgan. Av samma skäl avser ordförandeskapet att ta vidare trepartssamtalen om direktivförslaget om bindande åtgärder för transparens i lönesättningen och förhandlingen i rådet om förslaget till ett horisontellt antidiskrimineringsdirektiv.

Det är av stor vikt att reglerna för samordning av social trygghet moderniseras och svarar mot den sociala och ekonomiska verkligheten i EU:s medlemsstater. Ordförandeskapet kommer därför att fortsätta arbetet avseende revideringen av förordningarna om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Ordförandeskapet kommer att arbeta vidare med den europeiska vård- och omsorgsstrategin och lyfta frågor rörande äldres självständighet och en åldrande befolkning. Ordförandeskapet kommer i sammanhanget att lyfta den kommande rapporten från högnivågruppen om framtidens sociala trygghet och välfärd i EU. Ordförandeskapet kommer även att arbeta för att stärka barnets rättigheter och främja integrering av barnets rättigheter. Ordförandeskapet avser att med utgångspunkt i EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning lyfta frågor på funktionshinderspolitikens område för att främja, skydda och säkerställa det fulla och lika åtnjutandet av mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Hälso- och sjukvård

Det svenska ordförandeskapet avser att bygga vidare på lärdomar dragna från covid-19-pandemin. Ordförandeskapet kommer att hantera de många frågorna på hälso- och sjukvårdsområdet som är aktuella för förhandling, så som förslaget till förordning om ett europeiskt hälsodataområde och förslaget till förordning om kvalitets- och säkerhetsstandarder för ämnen av mänskligt ursprung avsedda för användning på människor.

Ordförandeskapet kommer också att främja genomförandet av EU:s plan mot cancer. Ordförandeskapet kommer att främja en effektiv EU-samordning i förhandlingarna i Världshälsoorganisationen om ett internationellt pandemifördrag samt kompletterande ändringar av det internationella hälsoreglementet. En annan viktig fråga blir att ta vidare arbetet med en förnyad EU-strategi för global hälsa. Ordförandeskapet kommer även att lyfta de folkhälsopolitiska aspekterna av riskerna relaterade till ökad ensamhet.

Ett prioriterat område för det svenska ordförandeskapet inom hälsoområdet är läkemedel. Tillgång till läkemedel och medicinteknik kan påverkas, och brist uppstå, vid oförutsedda händelser, och det har ytterligare accentuerats under covid-19-pandemin. Ordförandeskapet kommer att föra arbetet framåt med kommissionens kommande förslag

till uppdatering av den generella läkemedelslagstiftningen samt förslag till de nya förordningarna om sär- respektive barnläkemedel. Ytterligare en fråga som väntas bli föremål för rådet är förslaget till en ny förordning om avgifter till Europeiska läkemedelsmyndigheten. Ordförandeskapet kommer också att ge stöd i arbetet med att implementera de nyligen antagna förordningarna om medicinteknik.

Antimikrobiell resistens och särskilt antibiotikaresistens är ett av vår tids största hälsohot, och det berör såväl hög- och medel- som låginkomstländer. Ordförandeskapet vill bevara möjligheten till effektiv behandling av bakteriella infektioner hos människan och djur samt behålla frågan högt på den internationella dagordningen. För att bidra till detta kommer ordförandeskapet att lyfta arbetet med hållbar tillgång till effektiva antibiotika samt EU:s bidrag för att minska antimikrobiell resistens på global nivå.

Konkurrenskraft

Det svenska ordförandeskapet kommer att verka för att ambitionen om en stärkt europeisk konkurrenskraft blir vägledande. Rysslands invasion av Ukraina, energikris och stigande inflation innebär betydande utmaningar för europeiska företag. Kortsiktiga nödgärder behövs för att hantera detta. Samtidigt får inte tillfälliga krisåtgärder bli det nya normala, och EU behöver staka ut en väg mot framtiden som anger hur unionen ska hantera kommande utmaningar och kriser. Det är därför nödvändigt att placera konkurrenskraften i första rummet. Det är bara genom konkurrenskraftiga företag som vi skapar hållbar tillväxt, påskyndar den gröna och digitala omställningen, ökar ekonomins motståndskraft och stärker unionens geopolitiska betydelse. Åtgärder på unionsnivå behöver ha utgångspunkt i grundläggande värden såsom öppenhet, fri rörlighet, effektiv konkurrens, samstämmiga och tillväxtfrämjande regelverk och innovation. Ordförandeskapet kommer att uppmärksamma att den inre marknaden sjösattes för 30 år sedan. Det utgör en naturlig startpunkt för att lägga fast kursen för hur EU:s konkurrenskraft långsiktigt kan stärkas.

Inre marknad och industri

Marknader med effektiv konkurrens har en viktig roll för att bidra till EU:s konkurrenskraft. Ordförandeskapet kommer att värna att konkurrensens betydelse lyfts fram i EU:s arbete med näringslivets gröna och digitala omställning och i arbetet med pågående och potentiellt kommande framtida kriser. Ordförandeskapet kommer att arbeta för långsiktiga och förutsägbara regler, som bidrar till en effektiv konkurrens och reducerar regelbördan för att EU ska vara ledande inom digital innovation. Ordförandeskapet kommer bland annat att arbeta med att främja heltäckande konsekvensutredningar och utvärderingar inom både kommissionen, rådet och parlamentet.

På inre marknadsområdet kommer arbetet med att ta bort handelshinder för både varor och tjänster att fortsätta, liksom arbetet med att förbättra tillämpning och efterlevnad av det inre marknadsregelverk som redan är på plats. Ordförandeskapet kommer att uppmärksamma att den inre marknaden sjösattes för 30 år sedan i syfte att försöka lägga fast kursen för hur EU:s konkurrenskraft kan stärkas under kommande år. I detta arbete kommer behovet av att utveckla möjligheterna för den digitala sektorn och tjänstesektorn för stärkt konkurrenskraft och accelererad digital och grön omställning att vara viktigt.

Det svenska ordförandeskapet kommer att prioritera arbetet med de två relaterade förhandlingarna om de nya ekodesign- respektive byggproduktförordningarna, vilka båda syftar till att säkerställa en effektiv och välfungerande inre marknad som bidrar till en cirkulär ekonomi med minskad miljö- och klimatpåverkan.. Vidare kommer ordförandeskapet även att arbeta med förhandlingarna om lagstiftningsförslaget om ett krisinstrument för den inre marknaden, vilket syftar till att avhjälpa kriser. Två andra lagstiftningsförslag att hantera är ett om förbud mot produkter som tillverkats genom tvångsarbete på den inre marknaden och ett om korttidsuthyrning av bostäder på den inre marknaden. Ordförandeskapet kommer att inleda förhandlingarna om det kommande förslaget till direktiv om utvidgning och uppgradering av digitala verktyg och processer inom bolagsrätten.

På industriområdet har kommissionen aviserat ett initiativ om kritiska råmaterial med målsättningen att det ska bli ett viktigt steg för att minska sårbarheter liksom för att säkerställa att EU fortsätter att vara världsledande inom grön omställning. Ordförandeskapet kommer även att prioritera översynen av EU:s avgasnormer för fordon med förbränningsmotor, kallad Euro 7, och avser att inleda förhandlingar i rådet. Halvledarakten är ett steg för att stärka det europeiska halvledarekosystemet och skapa diversifieringsmöjligheter för en alltmer digitaliserad ekonomi. Ordförandeskapet kommer att ta vidare arbetet med denna.

På immaterialrättens område kommer ordförandeskapet att uppmärksamma ikraftträdandet av det enhetliga patentsystemet, vilket är banbrytande för innovationsutvecklingen i EU. Vidare kommer ordförandeskapet att inleda förhandlingar om en revidering av mönsterskyddslagstiftningen. Ordförandeskapet kommer också att fokusera på informella trepartsmöten om skyddade geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter. På upphovsrättssidan kommer ordförandeskapet att fokusera på frågan om villkoren för ersättning när musik från tredjeländer spelas inom EU. På konsumentskyddsområdet kommer ordförandeskapet att ta direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster samt förhandlingarna om direktivet om mer konsumentmakt inom den gröna omställningen framåt så långt som möjligt.

Forskning och innovation

Kunskap och innovationsförmåga är tillsammans med välfungerande marknader viktiga förutsättningar för stärkt konkurrenskraft. Forskning och innovation är också förutsättningar för att kunna möta kriser och samhällsutmaningar, säkra trygghet och välstånd för Europas medborgare samt att genomföra den gröna och digitala omställningen. Ordförandeskapet kommer att arbeta för åtgärder som främjar ett öppet kunskaps- och datautbyte inom det europeiska forskningsområdet, ökar

kunskapsutnyttjandet i samhället, snabbar på övergången till öppen vetenskap och ger ökad tillgång till forskningsinfrastrukturer.

Forskningsinfrastrukturer bidrar till forskningskvalitet och samhällsnytta, exempelvis i arbetet för den gröna och digitala omställningen. Ordförandeskapet kommer att lyfta vikten av åtgärder som ger ökad tillgång till forskningsinfrastrukturer, och till deras data och tjänster, för forskare, näringsliv och samhället i stort.

Omställningen till ett öppet vetenskapssystem innebär en omfattande utveckling där så många moment och verktyg som möjligt i forskningsprocessen görs öppettillgängliga via internet. För att underlätta och driva på omställningen till öppen vetenskap finns även utmaningar och behov som behöver adresseras såväl nationellt som internationellt. Dessa gäller exempelvis kostnads-, kompetens- och meriteringsfrågor. Vidare aktualiseras frågor om säkerhet och skydd av forskningsdata, om vilka aktörer som har immateriella rättigheter till olika publikationer och forskningsresultat samt hur aktörernas kunskap om och strategiska utnyttjande av dessa rättigheter kan främjas. Ordförandeskapet kommer att verka för öppen vetenskap.

Ett av de fem strategiska målen i förslaget till den europeiska halvledarakten är att främja europeisk forskning och tekniskt ledarskap genom ett europeiskt partnerskap inriktat på halvledare och relaterade tekniker. Ordförandeskapet kommer att ta vidare behandlingen av ändringen av förordningen om bildande av gemensamma företag vad gäller det gemensamma företaget för halvledare.

Rymd

Rymdverksamhet är en strategisk tillgång för utveckling av kunskapssamhället och berör många andra viktiga samhällsfrågor. Ordförandeskapets målsättning är att arbeta för åtgärder som främjar en rättvis och långsiktigt hållbar användning av rymden.

Ordförandeskapet avser att ta vid i förhandlingarna om förslaget till förordning om inrättande av unionens program för säker konnektivitet för perioden 2023–2027 och föra dessa framåt så långt som möjligt.

Transport, telekommunikation och energi

Rysslands invasion av Ukraina har en stor påverkan på såväl den europeiska energimarknaden som på den europeiska transportmarknaden. Följderna, i form av såväl höga energipriser och en osäker energiförsörjning som osäker varuförsörjning, har visat med all tydlighet att EU snabbt måste göra sig oberoende av ryska fossila bränslen och påskynda den gröna omställningen, vilket också är nödvändigt för att nå unionens klimatmål. För att klara klimatomställningen och stärka konkurrenskraften behövs mer fossilfri och leveranssäker el, med respekt för medlemsstaternas rätt att själva bestämma sin energimix. Genom att påskynda omställningen till ett långsiktigt hållbart transportsystem ska EU visa vägen i den gröna omställningen. Samtidigt behöver infrastrukturen och transporterna vara konkurrenskraftiga, effektiva och leda till god tillgänglighet för hela unionen.

Även den digitala omställningen innebär stora möjligheter för samhället och enskilda medborgare. Samtidigt behöver EU förbli öppet mot omvärlden – för att bygga teknologiskt ledarskap och navigera i en mer geopolitisk värld.

Transport

Det är prioriterat att få på plats de regelverk som krävs för att nå EU:s klimatmål och reducera EU:s utsläpp av växthusgaser med minst 55 procent till år 2030, och ordförandeskapet avser därför att fokusera på trepartsmöten för transportsrättsakterna inom 55 %-paketet.

En fortsatt utveckling av det transeuropeiska transportnätverket (TEN-T) är ett viktigt led i att stärka och modernisera transportinfrastrukturen i Europa på ett hållbart och effektivt sätt. Ordförandeskapet avser därför att ta vidare förhandlingen om TEN-T.

Ordförandeskapet avser också att, om så krävs, ta vidare arbetet med revideringen av direktivet om ett ramverk för intelligenta transportsystem. Det är ett viktigt steg för att främja uppkopplad och automatiserad mobilitet på vägtransportområdet och gentemot andra trafikslag. Även förhandlingarna om revideringen av reglerna för det gemensamma europeiska luftrummet kommer att fortsätta.

Det råder stor efterfrågan på gröna, säkra och effektiva transporter inom unionen, och EU behöver svara upp mot detta. I linje med denna målsättning förväntas kommissionen

presentera en rad förslag på väg- och järnvägsområdet samt på det intermodala och trafikslagsövergripande området under våren 2023. Det gäller bland annat revidering av körkortsdirektivet och ett paket för gröna godstransporter. Ordförandeskapet avser att inleda förhandlingar i rådet kring flera av dessa förslag.

En välfungerande inre luftfartsmarknad är nödvändig för att säkerställa god tillgänglighet för alla EU:s medborgare, men också för att skapa goda förutsättningar till förbättrad tillgänglighet när det gäller regioner och länder utanför EU. Ordförandeskapet står redo att förhandla om kommissionens aviserade förslag om att förbättra den inre luftfartsmarknaden och stärka luftfartens motståndskraft.

Inom sjöfartsområdet kommer ordförandeskapet att inleda förhandlingarna i rådet gällande lagstiftningsakterna i det så kallade sjösäkerhetspaketet: revidering av direktiven om flaggstatsförpliktelser, hamnstatskontroll respektive olycksutredning. Förslagen behövs för att anpassa EU:s regelverk till regelutvecklingen internationellt och de senaste årens digitala och tekniska utveckling samt för att effektivisera tillsynsverksamheter.

Telekommunikation

Utveckling av ny teknik, inte minst inom artificiell intelligens, är ett verktyg för att uppnå ett mer innovativt och konkurrenskraftigt, inkluderande, säkert och hållbart EU. I det ingår att ta fram en enhetlig reglering för artificiell intelligens på den inre marknaden. Ordförandeskapet kommer att inleda och föra förhandlingarna med Europaparlamentet framåt så långt som möjligt.

Arbetet med att få på plats ett sammanlänkat europeiskt system för elektroniska identiteter och digitala plånböcker har potentialen att bli en banbrytande reform av den inre marknaden. Ordförandeskapets ambition är att inleda och föra förhandlingarna med Europaparlamentet framåt så långt som möjligt.

Data är en strategisk resurs och ordförandeskapet avser att bidra till arbetet med genomförandet av den europeiska datastrategin, samtidigt som EU inte ska stänga sig mot omvärlden. Datarättsförordningen blir en viktig del i detta arbete. Ordförandeskapet avser att ta över arbetet med akten i rådet och även inleda och föra förhandlingarna med Europaparlamentet framåt så långt som möjligt.

Digital infrastruktur är en förutsättning för att tillvarata de möjligheter som ges av digitaliseringen. Ordförandeskapet kommer att inleda arbetet i rådet med konnektivitets- och infrastrukturakten för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.

Interoperabilitetsakten är ett nyckelinitiativ för att skapa förutsättningar för bättre offentlig samverkan inom unionen på det digitala området. Samverkan lägger grunden för både skalfördelar och innovationer, och ordförandeskapet avser att föra rådets förhandlingar om akten framåt.

Med ökad digitalisering och ett förändrat omvärldsläge får arbetet med informations- och cybersäkerhet ökad betydelse. Ordförandeskapets målsättning är att föra förhandlingarna i rådet gällande den europeiska cyberresiliensakten och trepartssamtalen gällande förordningen om cybersäkerhetskrav på EU:s egna organisationer framåt så långt som möjligt.

Säkerhet och skydd för personlig integritet i elektronisk kommunikation är fortsatt av stor vikt för vidare utveckling av den digitala inre marknaden. Ordförandeskapet kommer att fortsätta förhandlingarna med Europaparlamentet gällande eDataskyddsförordningen.

Energi

EU ska vara väl rustat inför nästa vinter och klara av utmaningar även åren efter det. Ordförandeskapet är redo att agera snabbt och resolut för att möta akuta energirelaterade utmaningar under den rådande energikrisen. Att noggrant följa utvecklingen på energimarknaderna och genomförandet av åtgärder liksom hantering av eventuella ytterligare förslag på nödatgärder och en reform av EU:s elmarknadsdesign kommer att prioriteras.

Att genomföra 55 %-paketet är viktigt för att EU ska uppnå det gemensamma målet om klimatneutralitet senast 2050. Ordförandeskapet kommer att fortsätta driva trepartsmötena med Europaparlamentet om förslagen till revidering av direktivet om förnybar energi och direktivet om energieffektivitet framåt. Det är viktigt med en hög ambitionsnivå för EU som samtidigt tar hänsyn till medlemsstaternas olika förutsättningar att kunna bidra till EU:s energimål för 2030.

Ordförandeskapet kommer även att ta vidare arbetet med förslaget till revidering av direktivet om byggnaders energiprestanda. Genom att se över regelverket kan EU gemensamt förbättra byggnaders energiprestanda, minska utsläppen från byggnader samt förbättra tillgängligheten till laddinfrastruktur.

Ordförandeskapet kommer att ta vidare arbetet med förslagen i det så kallade gasmarknadspaketet. Det är viktigt att öka andelen förnybara och koldioxidsnåla gaser i energisystemet samtidigt som användningen av naturgas minskas. Ordförandeskapet kommer också att arbeta vidare med förslaget till förordning om minskade metanutsläpp i

energisektorn. Minskade metanutsläppen från fossila energikällor är en angelägen åtgärd i arbetet för den gröna omställningen. Ordförandeskapet kommer även att löpande hantera och vid behov koordinera EU:s position för internationella förhandlingar på energiområde.

Jordbruk och fiske

Europeiska unionens arbete inom jordbruks- och fiskerådets ansvarsområde kommer även under 2023 att påverkas av utvecklingen av Rysslands aggression mot Ukraina. Frågor kopplade till livsmedelsproduktion och en tryggad livsmedelsförsörjning kommer fortsatt att stå i centrum. Därtill kommer det svenska ordförandeskapet aktivt att verka för EU:s arbete med att nå klimatneutralitet 2050 samtidigt som konkurrenskraft, sysselsättning, livsmedelsproduktion, hälsa och välfärd ökar. I denna anda kommer genomförandet av den gröna given att stå högt upp på dagordningen under våren 2023. I detta sammanhang är både de gröna och blå näringarnas bidrag till klimatmålen och deras klimatanpassning av vikt.

Jordbruk

Ordförandeskapet kommer att följa marknadssituationen, inte minst sett i ljuset av Rysslands invasion av Ukraina, och prisutvecklingen på jordbrukets insatsvaror samt upprätthålla en beredskap att hantera eventuella krissituationer som kan komma att uppstå eller andra marknadsstörningar. Invasionen har påverkat lantbrukets kostnader för insatsvaror som diesel, handelsgödsel, el och foder. Dessutom utgör tillgången på handelsgödsel ett problem inför kommande växtodlingssäsonger. Kommissionens meddelande om säkrad tillgång till och skäliga priser på gödningsmedel är i det hänseendet viktigt. Ordförandeskapet avser att följa upp eventuella förslag och initiativ som syftar till att stärka den europeiska livsmedelsproduktionen. Dessutom kommer handelsrelaterade jordbruksfrågor att avhandlas. Ordförandeskapet kommer även att prioritera arbetet med bioekonomins roll och potential.

Ordförandeskapet kommer att ta vidare förhandlingarna om översynen av geografiska ursprungsbeteckningar så långt som möjligt. Ordförandeskapet kommer därtill att föra rådets förhandlingar om förslag till informationssystem för jordbruketsföretagens hållbarhet framåt.

Ordförandeskapet kommer att prioritera förhandlingarna om revideringen av informationsförordningen och dess bestämmelser om livsmedelsmärkning. Förslagen utgör en viktig del av från jord till bord-strategin och har stor betydelse för såväl konsumenters som producenters möjligheter att göra medvetna och hållbara val av livsmedel. Dessutom planerar ordförandeskapet att föra förhandlingarna om förordningen om hållbar användning av växtskyddsmedel framåt.

Ordförandeskapet kommer att inleda diskussioner om förslaget om översynen av lagstiftning för utsäde, växtförökningsmaterial och skogsodlingsmaterial samt om kommissionens kommande förslag till översyn av lagstiftning för växter som tagits fram av vissa nya genomiska tekniker.

Ordförandeskapet kan komma att inleda diskussioner i rådet om lagförslaget om skogsövervakning och strategiska skogsplaner. I globala forum, såsom FN:s skogsforum, verkar ordförandeskapet för främjandet av hållbart skogsbruk och hållbara värdekedjor. Ordförandeskapet kommer att följa genomförandet av EU:s skogsstrategi och att balansen mellan samtliga tre hållbarhetsdimensioner beaktas.

Fiske

Utöver flera internationella förhandlingar inom ramen för FN/FAO, fiskepartnerskapsavtal och regionala fiskförvaltningsorganisationer kommer ordförandeskapet att initiera en debatt om översynen av EU:s gemensamma fiskeripolitik, inklusive marknadsordningen. På fiskeområdet kommer ordförandeskapet även att verka för att föra trepartsmöten om fiskerikontrollförordningen framåt i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer.

Miljö

Klimatkrisen och förlusten av biologisk mångfald är existentiella frågor som måste lösas gemensamt. EU har en viktig roll som global ledare för en grön omställning. Att EU minskar nettoutsläppen med minst 55 procent till 2030 och uppnår klimatneutralitet till 2050 är ett centralt bidrag för att bromsa klimatförändringarna. Den pågående ryska invasionen av Ukraina har ytterligare satt ljuset på behovet av att minska utsläppen, ställa om till ett mer resurseffektivt och cirkulärt samhälle och göra EU oberoende av fossil energi. Tekniska framsteg gjorda av europeiska företag och medborgare visar vägen mot den gröna omställningen för industrier, transporter och samhällen. Det är avgörande för jobben och välfärden i EU idag och i framtiden.

Miljö- och klimatfrågorna står högt på EU:s agenda och ett stort antal förslag finns redan på bordet eller kommer att presenteras av kommissionen inom kort. Förslagen i 55 %-paketet, som presenterades i juli 2021, utgör tillsammans grunden för hur EU ska nå sina klimatmål. Prissättningen av koldioxidutsläpp är centralt och handeln med utsläppsrätter är bärande i EU:s klimatramverk. Certifiering för kolupptag och kolinfångning förväntas bli viktigt i framtiden, bland annat för utvecklandet av infångningen av biogena utsläpp. Omställningstakten och elektrifieringen i EU:s världsledande fordonsindustri är ett utmärkt exempel på den gröna omställningens betydelse för att driva innovation.

Vad EU gör för klimatomställningen inom unionen påverkar hela världens förutsättningar för att uppnå åtagandena i Parisavtalet. Därför kommer det svenska ordförandeskapet i miljörådet att med hög ambition prioritera att ta vidare förhandlingarna om de delar av 55 %-paketet som eventuellt kvarstår. Det kommer även att vara viktigt att ta vidare utfallet av bland annat FN:s klimatkonferens COP27. EU:s roll i att upprätthålla en global ambitionsnivå är central.

En översyn av koldioxidnormerna för nyttillverkade tunga fordon blir ett viktigt regelverk för att påskynda omställningen av transportsektorn. Ordförandeskapet kommer att ta vidare förslaget om ett certifieringssystem för koldioxidupptag för att främja framväxten av en kommersiell marknad för att binda koldioxid. Ordförandeskapet kommer även att fortsätta förhandlingarna om en reviderad förordning om f-gaser och ozonförordningen med ambitionen att göra så stora framsteg som möjligt. Det svenska ordförandeskapet kommer också att prioritera översynen av industriutsläppsdirektivet. Ett annat viktigt förslag för att genomföra EU:s nollföroreningsvision är översynen av luftkvalitetsdirektivet.

Utvecklingen av en cirkulär ekonomi är viktig för den gröna omställningen. Ordförandeskapet kommer att verka för att EU ligger i framkant även på detta område. Arbetet rör såväl hur de produkter vi konsumerar är producerade som hur de är förpackade och transporterade innan de når konsumenten. Ordförandeskapet avser att ta vidare arbetet med översynen av förpackningsdirektivet. Ordförandeskapet ska också arbeta med de regelverk inom EU som främjar giftfria materialcykler, ökad användning av återvunnet material med hög kvalitet i produkter och andra affärsmodeller som främjar en cirkulär ekonomi. Ordförandeskapet kommer även att arbeta för att komma så långt som möjligt i förhandlingarna om översynen av avfallstransportförordningen. Den är ett viktigt bidrag till ökad kontroll över avfallsflöden och för att motverka olagliga avfallstransporter. Under det svenska EU-ordförandeskapet väntas flera internationella förhandlingar, bland annat om ett rättsligt bindande globalt avtal om plastföreningar.

Den gröna omställningen behöver ske på alla områden och en grundläggande förutsättning är skyddet av natur och biologisk mångfald, idag och för framtida generationer. Ordförandeskapet ska därför fortsätta arbetet med förordningen om restaurering av natur. En viktig uppgift för ordförandeskapet blir också att följa upp utfallet från FN:s konferens om biologisk mångfald, COP15, och säkerställa ett snabbt genomförande av det globala ramverket om biologisk mångfald.

Utbildning, ungdom, kultur och idrott

Konstens och kulturens frihet måste ständigt förstärkas och försvaras, inte minst på grund av den pågående ryska invasionen av Ukraina. Utbildning, fortbildning och vidareutbildning kan bidra till att rusta individer, samhällen och företag för den digitala och gröna omställningen, och de är viktiga verktyg för att nå målet om en starkt konkurrenskraft för EU och rätt kompetenser för framtidens jobb i EU.

Utbildning

År 2023 är Europaåret för kompetens och ordförandeskapet har som ambition att koppla an till kompetensåret och dess inriktning på matchning av kompetenser för arbetsmarknadens behov. Ordförandeskapet kommer att lyfta hur utbildning kan bidra till omställning och kompetenshöjning och initiera en diskussion om förutsättningar för att både individer och företag ska kunna få den kompetens de behöver för den gröna omställningen.

Ordförandeskapet kommer därtill att ta vidare arbetet med det europeiska utbildningsområdet, bland annat när det gäller ömsesidigt erkännande av kvalifikationer. Ordförandeskapet planerar även att inleda behandlingen av kommissionens båda aviserade rådsrekommendationer inom digitalisering på utbildningsområdet.

Ungdom

Ungas deltagande i det politiska beslutsfattandet bidrar till att bättre, och mer hållbara, beslut kan fattas. Ungas kunskap, perspektiv och erfarenheter är viktiga bidrag till den demokratiska processen. Den nuvarande tematiken på ungdomsområdet följer en gemensam övergripande prioritering som togs fram av ordförandeskapstrion och respektive ungdomsråd under 2021. Prioriteringen baseras på ungdomsmål 3 om inkluderande samhällen och mål 10 om ett hållbart grönt Europa. Det svenska ordförandeskapet avser att lyfta fram den sociala dimensionen av hållbar utveckling. Ordförandeskapet avser också att arbeta med en rådsresolution om slutsatserna av den nionde cykeln i EU:s ungdomsdialog, vilket görs i slutet av varje cykel i EU:s

ungdomsdialog, samt en rådsresolution om halvtidsutvärderingen av arbetsplanen för EU:s ungdomsstrategi 2022–2024.

Kultur och media

På kulturområdet avser ordförandeskapet att lägga fram rådslutsatser på temat konstnärer på flykt med syfte att betona vikten av att de ges skydd och stöd att fortsätta sin konstnärliga gärning inom de befintliga program och strukturer som finns. Ordförandeskapet avser också att lyfta andra aspekter av förutsättningarna för konstnärligt skapande, om konstnärlig frihet och villkoren för kulturella och kreativa näringar.

Oberoende och starka medie- och kultursektorer är centrala för en vital och motståndskraftig demokrati. Ordförandeskapet kommer att ta vidare arbetet med förslaget till en europeisk mediefrihetsakt.

Idrott

Sverige kommer att arbeta med aktuella frågor såsom EU-arbetsplanen för idrotten 2020–2024, där god styrning och förvaltning inom idrotten ingår. Vidare kommer EU:s arbete inom Världsantidopningsbyrån (Wada) att uppmärksammas.
